

עורכת: נטע לברן ורדי

מידעון (ניוזלטר) מספר 366: דצמבר 2024

חדשות האיגוד

מתכננות ומתכננים יקרים.ות,

אנו שמחות לחשוף היום את הפרטים הראשונים לקראת הכנס השנתי של האיגוד לשנת 2025! הכנס ייערך בימים חמישי ושישי, 27 ו-28 במרץ 2025, בשיתוף עם עיריית נתיבות והמועצה האזורית שדות נגב. אנחנו מאד שמחות על שיתוף פעולה זה ועל מיקומו של הכנס באזור הנגב המערבי ובסימן תקומה ושיקום. פרטים ראשונים בגיליון זה. בקרוב נפרסם את הקולות הקוראים לקראת הכנס.

מגוון רחב של אירועים לפנינו:

נפתחה ההרשמה לערב העיון המקוון הקרוב שייערך ביום חמישי, 9 בינואר 2025, בנושא: "האבולוציה של המרחב הקיבוצי בישראל- לאן מכאן?".

בקרוב תפתח ההרשמה למפגש המסכם על ממצאי המחקרים שנערכו בנושא התחדשות עירונית בקנ"מ השכונתי במסגרת פרויקט "השכונה המתחדשת" המשותף לאיגוד המתכננים, היחידה לתכנון אסטרטגי בעיריית תל אביב-יפו וקרן יד הנדיב.

במסגרת פעילותנו למניעת הדרת מתכננים.ות ממכרזים הצלחנו החודש להביא לשינוי התנאים בשני מכרזים חשובים. כל הפרטים בגיליון.

קמפיין התעריף המוזל למצטרפים/מחדשים חברות באיגוד לשנת 2025 נמצא בעיצומו ואנו מודות מאוד לכל הרבות והרבים שכבר חידשו חברותם. ו/או הצטרפו לראשונה לחברות באיגוד. במהלך כל חודש דצמבר ניתן לעשות חברות לשנת 2025 במחיר מוזל בכל אחד מהמסלולים שאנו מציעים: מסלול שנתי בתשלום חד פעמי ומסלול חודשי מתמשך. אנו ממליצות **למהר ולהירשם** ובכך גם לתמוך באיגוד ובפעילותו וגם להבטיח מחיר חבר אטרקטיבי לשלל הפעילויות שבאופק.

עוד בגיליון, פרופ' נעמי כרמון עם חוות דעת תכנונית בעקבות ערב העיון בנושא התחדשות עירונית ללא הריסה.

כדי להישאר מעודכנות ומעודכנים בשלל הפעילויות והאירועים של האיגוד אנו ממליצות לעקוב אחרינו [בעמוד הפייסבוק שלנו](#) וכן באתר האיגוד.

אנו מאחלות לכן.ם קריאה מהנה ומועילה.

בצפייה לחזרתם בשלום ובמהרה של כל החטופות והחטופים והחיילות והחיילים

שלכן.ם,
תמי, רחל

**דברים טובים קורים
באיגוד המתכננים**

לוקחים/ות חלק פעיל בקהילה המתרחבת של
ציבור המתכננים והמתכננות בישראל
ומחדשים/ות חברות לשנת 2025

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

מחדשים וממשיכים חברות במחיר מוזל נפתחה ההרשמה לשנת 2025

ההרשמה לחברות באיגוד המתכננים לשנת 2025 נפתחה,
למחדשים.ות חברות ולמצטרפים ומצטרפות חדשים/ות.

גם השנה אנו מציעים.ות שני מסלולי חברות, שנתי וחודשי

כאשר לנרשמים.ות עד 31 בדצמבר 2024 אנו מציעים הנחה מיוחדת:

עיצרו לאיגוד להמשיך ולפעול לחיזוק מעמד המקצוע, ולמעמדם.ן של העוסקות והעוסקים בו, למנוע את הדרתם של מתכננים.ות ממרכזים, לקדם דיונים מקצועיים וניירות עמדה בנושאים תכנוניים עקרוניים, פעילות בנושאים הקשורים לשיקום אזור הדרום והצפון, קיום ערבי עיון, השתלמויות, סיורים, כנסים ועוד.

ללא תמיכתכם באיגוד, דרך תשלום דמי החבר השנתיים, כל זה לא יוכל לקרות.

עבודת יושבות ראש האיגוד, חברי. ות ועד האיגוד ורבים ורבות הינה כולה בהתנדבות ונעשית, בעזרת מעטפת מאוד צנועה של צוות, העובדות במסירות גדולה. תקציב הפעילות של האיגוד מבוסס על דמי החבר ובלעדיו לא תוכל להיות פעילות. אנו מאמינות שכל אחד. ת רואה חשיבות בקיומו של ארגון מקצועי לקהילת המתכננים.

נזכיר שבנוסף לחיזוק מעמד המתכנן, חברי/ות האיגוד נהנים מ:

פעילות לשינוי מכרזים שאינם פתוחים למתכננים, בעזרת סיוע משפטי ♦ אפשרות לייצג את האיגוד בהשתתפות בפורומים תכנוניים ♦ קבלת עדכונים שוטפים בנושא תכנון ובניה, משרות ועוד בעזרת ניוזלטר ודיוורים ישירים ♦ גישה לביטאון האיגוד 'תכנון' המתפרסם פעמיים בשנה ובו מיטב המאמרים המנתחים את המציאות התכנונית בישראל ♦ קבלת מידע על כנסים, ערבי עיון ומפגשים מקצועיים ♦ השתתפות בהכנת ניירות עמדה בנושאים תכנוניים עקרוניים ♦ הזדמנות להשפיע על הדור הצעיר של המתכננים בארץ, בתכנית המנטורינג שלנו ♦ השתתפות ללא תשלום במגוון ערבי עיון בנושאים תכנוניים והנחה בסיורי שישי ♦ הנחה בעלות השתתפות בכנס השנתי של האיגוד ♦ הזכות לבחור ולהיבחר בבחירות המתקיימות מידי שנתיים לתפקידים שונים בוועד המנהל של איגוד המתכננים

אנו סמוכים. ות ובטוחים. ות שתמצאו לקחת חלק בקהילה המתרחבת של ציבור המתכננים וקוראים. ות לכם. להסדיר חברותכם. באיגוד המקצועי של העוסקים. ות בתחום התכנון, לשנת 2025, עכשיו!!

לכל התעריפים, המסלולים ולמימוש ההנחות:

**להצטרפות וחידוש
חברות באיגוד**

ערב עיון מקוון #29

של איגוד המתכננים בישראל

האבולוציה של המרחב הקיבוצי בישראל: לאן מכאן?

חמישי | 9.1.25 | 20:00 - 22:00

ההשתתפות בהרשמה מראש

עלות השתתפות: 50 ₪

חברי /ות איגוד: ללא תשלום

ערב עיון מקוון #29

האבולוציה של המרחב הקיבוצי בישראל: לאן מכאן?

יום חמישי, 9 בינואר 2024, 20:00 - 22:00

בימים אלה עמלה המדינה על תיקון 5 בתמ"א 35, המתייחס למרחב הכפרי ושביסודו שינוי במגבלות הבנייה הקיימות להקמת יחידות הדיור ביישובים הכפריים.

ערב העיון יסקור את האבולוציה של המרחב הקיבוצי בישראל - מרעיון ועד אתגרי המחר. כיצד השפיעה לאורך שנים התפיסה הקיבוצית על המרחב הכפרי ועל העירוניות הישראלית וכיצד התפיסה האורבנית העכשווית תשפיע על המרחב הקיבוצי. נרצה לסקור את ההשלכות התכנוניות מרחביות וחברתיות בקשר שבין הקיבוץ והעיר הישראלית ושינויים הצפויים על המרחב הקיבוצי.

בתכנית:

- ◆ אדר' יובל יסקי - סקירה היסטורית של המרחב הקיבוצי והצגת תיקון 5 תמ"א 35.
- ◆ מגיבים: ליאור שמחה - מזכ"ל התנועה הקיבוצית // מתכנן יונתן רוזין - מתכנן תחבורתי
- ◆ דו שיח עמיתים: אורית כהן - מהנדסת יזרעאלים וטובי כהן מתכננת.
- ◆ דיון חופשי

שימו לב ♥ ההשתתפות בערב העיון כרוכה בהרשמה מראש

לחברי איגוד – ההרשמה מראש היא בחינם.

למי שאינו/ה חבר/ת איגוד, ההרשמה בעלות של 50 ₪ בלבד.

להרשמה לערב העיון

להצטרפות וחידוש חברות באיגוד

הוספה ליומן:

SAVE THE DATES

27-28.3.2025 | **הכנס השנתי 2025**
במועצה אזורית שדות נגב | **של איגוד המתכננים בישראל**

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

הכנס השנתי 2025 יוצא לדרך
שימרו את התאריכים!

חמישי ושישי, 27 ו-28 במרץ, 2025

במועצה האזורית שדות נגב ובעיר נתיבות.

שימרו את התאריכים והצטרפו אלינו ליומיים של דיונים מקצועיים ומפגשי עמיתים של כל העוסקות והעוסקים בתחום התכנון.

כל הפרטים, קולות קוראים ופתיחת ההרשמה בקרוב!

הוספה ליומן:

התחדשות עירונית ללא הריסה

נעמי כרמון: חוות דעת תכנונית

חוות דעת תכנונית על התחדשות עירונית ללא הריסה מאת: נעמי כרמון

איגוד המתכננים קיים ב-19 בנובמבר 2024 ערב עיון בנושא "התחדשות עירונית ללא הריסה". חוות דעת זו עוסקת "רק" בהתחדשות מגורים. אומנם, אידאלית יש להתייחס לכול מישורי ההתחדשות העירונית, אך מציאות החיים דוחה פתרון אידיאלי שכזה. מגורים מהווים כ-80% משטח הרצפות בעיר; לגיטימי למקד דיון במ ובסביבתם המיידית. **בישראל, מדובר בכמיליון דירות** בבניינים ותיקים ללא חיזוק מפני רעידות אדמה וממ"דים מתוך כשלוש מיליון דירות. ברוב מדינות אירופה, חמישית עד שליש ממלאי הדיור מצויים בבניינים שנבנו ב-30 השנים שלאחר מלחמת העולם, בדומה לשיכונים שלנו; שם מעדיפים לעיתים קרובות לחדש את הבניינים הללו ולא להורסם.

כ-50 שנה אני עוסקת בתחום, כחוקרת וכיועצת; מתבססת על מחקרי שטח ישראלים ורב-לאומיים. מסקנותיי הן: (א) **דרושות חלופות מגוונות להתחדשות מגורים המותאמות לנתונים מקומיים**^[1], מקצתם טבעיים ורובם מעשה-ידי-אדם, כולל חלופות שניתנות ליישום בפריפריה, בערים כמו קריית שמונה^[2]; (ב) **אסטרטגיית פינוי ובינוי כברירת המחדל המקובלת כיום בישראל**, זו שמחייבת הריסה מסיבית של בניינים שנבנו לפני 1980, במיוחד שיכונים, **פוגעת באנשים רבים מאד ומזיקה לסביבה**.

מבחינה סביבתית, הריסה יוצרת **כמויות אדירות של פסולת בנייה**: בלוקים, בטון, אספלט, זפת, זכוכית, לוחות בידוד ועוד. רובם אינרטיים (אינם מגיבים לתהליכים כימיים), חלקם מסוכנים, רעילים ודליקים. חלק עיקרי מופנה למטמנות בעידן של משבר מטמנות בארץ, ומה שניתן למחזר איננו משתלם כלכלית. יתר על כן, ההריסה מחייבת שימוש אדיר במשאבים חדשים ובזבז ענק של אנרגיה.

מבחינה חברתית-כלכלית, פינוי-בינוי מהווה **גורם מרכזי להתייקרות מחירי דירות** בישראל ולמחסור בדיור בר-השגה. התהליכים הללו גורמים להרחבת הפערים בין בעלי דירות לתושבים שאין דירות בבעלותם – כשליש ממשקי הבית בארץ, ולהרחבת הפערים בין תושבי המרכז לתושבי הפריפריה, בצפון ובדרום. בהמשך צפויות בעיות משמעותיות, כי "קשה ליצור עירוניות טובה סביב מגדלים"^[3], וכי יקרה ומורכבת התחזוקה במגדלי מגורים. וגם: בניין שנהרס אינו רק בלוקים; זו תרבות ומסורת שלא תחזורנה.

נכון, יש גם מרוויחים, בעיקר יזמים גדולים, משכירי דירות שנהרסו ונבנו מחדש, וגם כשמינית מכלל דיירי הדירות החדשות, כאלה שגרו שים רבות בבניין ישן וזכו בדירה חדשה גדולה ובמוביליות חברתית [4]. לפעמים גם העיר מרוויחה, אך לעיתים קרובות מתקשה לעמוד בכמויות הדיירים הנכנסים, המעמיסים על תשתיות פיסייות וחברתיות למעלה מכושר הנשיאה שלהן. בה בעת נפגעו ומתוכננים להיפגע מאות אלפי משקי בית של שוכרים ושל בעלי דירות יחיד קטנות במצב סביר, ונפגעת הסביבה בה כולנו חיים.

לסיום חוות הדעת: ידועות בישראל ובעולם חלופות שונות להתחדשות מגורים [5]. גם במשטר הנוכחי רצוי ואפשר להפחית חסמים, מאלה שנזכרו בהרצאת יעל רונן ונורית אלפסי **בערב העיין** הנ"ל, **רצוי ואפשר לקדם התחדשות מגורים רבת-חלופות ולהקטין הריסה של דיור בר-השגה**, מבלי לוותר על תוספת דירות חדשות לשטח העירוני הבנוי. להתקדם בהדרגה, וגם להחזיק בחזון של התחדשות עירונית כוללת.

---

[1] כרמון, נעמי (2008), "אסטרטגיית מגורים לעיר גדולה: הצעה לתל-אביב יפו". **תכנון – בטאון איגוד המתכננים בישראל**, כרך 5(1), עמ' 5-21. **קישור**.

[2] כרמון, נעמי, אינה בורשטיין זיתוני ואחרים (2024), **תכנית שח"מ – חיזוק, מיגון שידרוג בנייני מגורים בפריפריה**. הוזמנה ע"י צוות בין-משרדי שהוקם מתוקף החלטת ממשלה מס' 590. חיפה: המרכז לחקר העיר והאזור, הטכניון – מכון טכנולוגי לישראל. **קישור**.

[3] צור, שלומית (15.11.24) "כל אחד שקונה דירה חושב שמותר לו הכל: ראיון עם האדריכלים טל וגידי בר-אוריין". **הארץ**, דה מרקר. **קישור**.

[4] קיינר פרסוב נאוה ונעמי כרמון (2020), מעגלי ההשפעה של התחדשות עירונית: הערכה של 'פינוי-בינוי' ולקחיה, מנקודת ראות חברתית. **תכנון – בטאון איגוד המתכננים בישראל**, כרך 17(1), עמ' 148-179. **קישור**.

[5] Carmon, N. (2002). The Phoenix Strategy for Updating Housing Stock: *Preventing Neighborhood Deterioration and Promoting Sustainable Development*. *Journal of the American Planning Association*, 68(4), 416–434. **קישור**.

נעמי כרמון היא פרופסור אמריטה בפקולטה לארכיטקטורה ובינוי ערים בטכניון, המתמחה בסוגיות של צדק חברתי, התחדשות עירונית ושיקום שכונות, מדיניות דיור ותכנון שכונות, וגם בתכנון רגיש למים. עוד על נעמי כרמון אפשר לקרוא בוויקיפדיה **פה**.

עדכון חשוב

חדשות טובות

מתכנני עיר ואזור יכללו במכרזים
למתן שירותי תכנון עבור
תחנת הכח לפרויקט המטרו
ולתכנון מבני ציבור באבו גוש

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

עדכון חשוב: חדשות טובות הכללה במכרזים!

בעקבות פניית איגוד המתכננים שונו בימים האחרונים תנאי סף בשני מכרזים, כך שהם מאפשרים כעת השתתפות מתכנני/ות עיר ואזור בתפקידי תכנון.

חברת נת"ע עדכנה את תנאי המכרז למתן שירותי תכנון עבור תחנת כח בטכנולוגיית חזור משולב עבור פרויקט המטרו, כך ש"ראש צוות התכנון המוצע" יוכל או תוכל להיות מתכננת/ עיר ואזור.

מועצה מקומית אבו גוש עדכנה גם היא תנאי מכרז להכנת תוכנית רב שנתית (פרוגרמה) לתכנון ולביצוע מבני ציבור והמרחב הציבורי, כך שגם מתכנני ומתכננות ערים ואזורים יוכלו לגשת למכרז. בהתאם הוארך מועד הגשת ההצעות.

אנו מברכים את חברת נת"ע ואת [מועצה מקומית אבו גוש](#) על החלטותיהן, ושמחות/ים לפרסם לציבור המתכננים/ות את שני המכרזים האלה.

למכרזים, לפניית האיגוד ולהחלטות שהתקבלו, קראו כאן <

למכרזים ולפניות האיגוד

דרושות ודרושים למשרות תכנון

איגוד המתכננים בישראל
ISRAEL PLANNERS ASSOCIATION
رابطة المخططين في اسرائيل

אחת המטרות שלנו באיגוד המתכננים היא להרחיב את מעגלי שיתוף הפעולה בין מתכננים/ות ובעלי מקצוע מתחומים משיקים, וכן לייצר קהילה תומכת ומסייעת לכל מה שדרוש למתכננים. ות להצליח ולשגשג.

לפיכך, מזכירים לכם. שבאתר האיגוד ישנו מדור דרושים. ות ובו מתפרסמות מודעות שעשויות להיות רלוונטיות עבורכם/ם, עבור קולגות ומתכננים צעירים.

יש לכם משרה רלוונטית למתכננים. ות?

לפרסום מודעת דרושים. ות, יש לפנות למזכירות האיגוד במייל, עם ציון פרטי המשרה המלאים < igudm1@gmail.com

לצפייה במשרות המוצעות כעת, היכנסו לקישור:

ללוח המשרות

מעורבות, עדכונים, קולות קוראים, כנסים ואירועים

כנס

מת לחיות - עתיד הקבורה ועבודות הקרקע במדינת

ישראל

אוניברסיטת תל אביב, מ"א גוש עציון, וקבורת ארץ ישראל

מושב ראשון: על קבורת העתיד של מדינת ישראל, הקבורה במבט עולמי, ועל הערך הכלכלי של שטחים פתוחים והשפעת בתי הקברות במרחב העירוני על תועלות התושבים.

מושב שני: על הכלכלה של קבורה, אסטרטגיות של שינוי, איך עברנו מקבורת שדה לקבורה בקומות, ועל עמדות הציבור על קבורה.

יום חמישי, 19 בדצמבר 2024, 13:30 - 17:30

אוניברסיטת תל אביב, בניין נפתלי, אולם 001

ההשתתפות בכנס אינה כרוכה בתשלום אך מחייבת הרשמה מראש.

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

קורס

קורס מתכננים במרחב הכפרי

המרכז לחקר העיר והאזור, הטכניון

תכנית הדגל של המרכז לחקר עיר ואזור פותחת מחזור השתלמות מס' 15. רוצים ללמוד על ההיבטים השונים בתכנון המרחב הכפרי בישראל? זה המקום בשבילכם.

תכנית השתלמות (המוכרת לגמול השתלמות) של הטכניון למתכננים ומתכננות.

ימי ד', החל מה-19 בפברואר 2025, בין השעות 9:00 - 17:00

20 מפגשים, במרכז לחקר העיר והאזור, בטכניון, חיפה

לפרטים והרשמה

עירונית
סטריטלייט

תפקיד היועץ החברתי הוא להבטיח שהמיזמים של התחדשות עירונית לא רק יקדמו פיתוח פיזי, אלא גם יחזקו את הקשרים החברתיים ויביאו לתועלות לקהילות המקומיות. טרת הקורס היא להכשיר מקצועית אנשים שיוכלו ללוות מתחמי התחדשות עירונית, להביא תועלת חברתית ופרקטית לתהליכי התחדשות עירונית ולהביא לשיפור תהליכים אלה בכל הרבדים. הקורס יכשיר יועצים חברתיים אשר יוכלו להשתלב בפעילות מול רשויות מקומיות, מינהלות להתחדשות עירונית ואף לפעילות במגזר הפרטי עבור יזמים.

הקורס ייפתח ב-3 בפברואר 2025,
הקורס כולל 15 מפגשים בהיכל התרבות נשר

לפרטים והרשמה

אדריכלים? מתכננים?
נמאס לכם שאתם והציבור לא מדברים באותה שפה?
רוצים לעבוד עם אנשים ולהשפיע על קהילות המחר?

קורס להכשרת יועצות ויועצים חברתיים בהתחדשות עירונית

נלים מעשיים לליווי קהילות בתהליכי שינוי
מקצוע ממוקד בחברות, ברשויות וכעצמאיים
תעודה מוכרת ע"י הרשות להתחדשות עירונית

קורס שבועי | 15 מפגשים | החל מפברואר | היכל התרבות נשר |
ההרשמה בעיצומה!

מרכז הנדל"ן

כנס מקצועי בהשתתפות צוותי התכנון במינהל הנדסה של עיריית תל-אביב-יפו, בכירים בוועדה המחוזית תל-אביב ואנשי מקצוע מהשורה הראשונה בישראל.

כנס תכניות העתיד של תל אביב-יפו חושף את ההזדמנויות שמציעה העיר ויעסוק בתכניות ההתחדשות העירונית המתגבשות, אשר צפויות לתפוס את מקומה של תמ"א 38, תכניות הענק המקודמות בצפון העיר, השפעות מהפכת התחבורה על ההווה ועל העתיד של החיים בעיר, ומתחמי העסקים העתידיים בה.

24 בדצמבר 2024, 13:30 - 19:30

אוניברסיטת תל אביב, אולם סמולרש

לפרטים והרשמה

הוספה ליומן:

